Inspirativní setkání učitelů a dobrovolnictví dětí

24.1.2024 - Monika Plzáková | Městská část Praha 7

Další setkání se uskuteční na radnici Prahy 7 již 26. února 2024 od 17 hodin. Hlavním tématem bude hodnocení a zpětná vazba žákům. Pro přihlášení kontaktuje organizátory na e-mailu: eliska.horackova@otevreno.org nebo sledujte FB stránky spolku Otevřeno: www.facebook.com/otevreno.org

S nápadem na učitelské večery přišli již v roce 2017 dva mladí učitelé Alexis Katakalidis a Matouš Bořkovec. Probíhaly v prostorách Skautského institutu a jejich cílem bylo sdílet zkušenosti z výuky. Každý pedagog prezentoval něco, čím se sám ve své každodenní praxi zabývá, všechny příspěvky musely být prakticky využitelné dle motta „Co můžu použít zítra ve třídě“. Témata byla pestrá, od tandemové výuky, skupinové práce, formativního hodnocení až po využití nejrůznějších technologií ve výuce nebo tipů, jak zaujmout děti v prvních pěti minutách výuky. Alexis Katakalidis, vítěz ceny Global Teacher Prize z roku 2020, se k tomuto nápadu inspiroval v Anglii, kde se podobná setkání pod názvem TeachMeet konají již řadu let. Úspěšně rozjetou realizaci večerů ale zabrzdila covidová situace.

Na tuto tradici se podařilo navázat v roce 2023 právě na Sedmičce díky podnětu člena pracovní skupiny pro čtenářskou a matematickou gramotnost MAPIII Praha 7 a tehdejšímu mluvčímu spolku Otevřeno Danielu Pražákovi, finalistovi soutěže Global Teacher Prize z roku 2022. Ten dojednal spolupráci s pražskou sekcí spolku a navázal na tuto tradici formou pravidelných učitelských setkání na radnici Prahy 7.

Spolek Otevřeno v roce 2015 založili studenti pedagogické fakulty v Brně, usilující o to, aby vzdělávání učitelů vypadalo jinak. Dnes se jedná o celostátní studentskou organizaci propojující učitele, pořádající vzdělávací akce, prosazující změny na pedagogických fakultách, spolupracující na systémových změnách a šíření dobré praxe. Především ale vytváří odbornou komunitu a pomáhá zejména mladým pedagogům v profesním růstu.

Učení a sdílení
„Cílem Učitelských setkání je poskytnout učitelům inspiraci a podporu,“ říká Eliška Horáčková, která setkání se svými kolegyněmi v rámci Otevřeno organizuje. „Chceme, aby se učitelé mohli vzájemně učit a sdílet své zkušenosti. Věříme, že to může být prospěšné nejen pro jejich práci, ale také pro jejich osobní rozvoj.“

„Účastnit se lze buď jako divák, nebo přijít s prezentací. Vítané jsou také příspěvky, které neukazují jen dobrou praxi, ale naopak odhalují i těžkosti, s nimiž se potýkáme. Je důležité si připomínat, že nejsme dokonalí,“ doplňuje další z organizátorů Alexis Katakalidis. „Je skvělé potkávat se s šikovnými lidmi, kteří chtějí svoji práci dělat co nejlépe a zároveň jsou ochotni svoje zkušenosti sdílet dál.“ Příspěvky jsou omezené délkou na 20 minut, musí být krátké, intenzivní a ideálně zábavné. „Po samotném setkání se často chodí do blízké restaurace na nápoj, kde diskuze nejen o učení pokračují.“

Přijít může každý
Setkání se účastní také učitelé z mnoha sedmičkových škol. Jak to na nich vypadá, popisuje učitelka ZŠ Korunovační Tereza Richtrová: „Již šestkrát jsme měli příležitost potkat se na Učitelském setkání

s pestrou škálou lidí – od studentů pedagogiky přes začínající učitele až po vyučující, kteří už v praxi nějakou dobu působí, ale rádi si rozšiřují obzory a hledají inspiraci pro vylepšení svých učebních metod. Přijít může opravdu každý zájemce. Na těchto setkáních se mi líbí, že se skládají z výstupů tří osob, které prezentují nástroje a metody, s nimiž mají zkušenosti. Naservírují nám trochu teoretického podkladu, ale hlavně máme možnost si tyto činnosti vyzkoušet na vlastní kůži, doptávat se na ně a diskutovat o nich. Kromě zajímavých aktivit, například na využití textových her nebo primingu ve třídě, classroomscreenu či dramatických prvků ve výuce, jsme řešili také doporučení pro práci ve skupinách, podchycení rizikového chování, nenásilnou komunikaci s žáky, tvorbu vlastního didaktického materiálu, lapbooky jako nástroj formativního hodnocení a mnohá další témata. Učitelská setkání jsou krátká, dynamická a přinášejí moderní metody výuky, které můžeme využít klidně hned druhý den. Vnímám je také jako prostor pro diskuzi a možné zahájení spolupráce mezi studenty a pedagogy z různých škol. Velmi oceňujeme tuto příležitost i vřelé přijetí, které na nás na radnici pokaždé čeká."

V září 2023 zahájil Nadační fond Agora 7 inspirativní spolupráci se ZŠ TGM na Ortenově náměstí. Cílem této aktivity je rozvíjet dobrovolnictví mezi dětmi. Do projektu jsou zapojeni žáci 1. i 2. stupně základní školy, kteří mají zájem pomáhat a získávat nové zkušenosti.

Desetiletý Jáchym sedí před třídou prvňáčků a čte. Trochu se mu třese hlas, ale děti poslouchají a vnímají příběh a přitom obdivují staršího spolužáka. Když Jáchymův úkol, předčítání mladším spolužákům, skončí, vidí, že navzdory vší trémě to zvládl a měl úspěch. Příště už se bude jen těšit.

Čtrnáctiletá Laura pravidelně navštěvuje seniory v sociálně odlehčovacím centru. Poprvé se zde setkává s křehkými lidmi v seniorském věku. Ti mluví trochu jiným jazykem a občas reagují jinak, než je Laura zvyklá. Je třeba naučit se být tolerantní. A také získat podporu a vysvětlení od dospělých. Potom už ví, že někdy musí mluvit dost nahlas a nepospíchat. A také pozoruje, jak se na ni místní pokaždé těší.

Jáchym a Laura jsou žáci, kteří se zapojili do dobrovolnického programu ZŠ TGM Ortenovo náměstí.

Dětem se díky programu otevírá příležitost zapojit se do nejrůznějších aktivit, které přispívají ke zkvalitňování prostředí a života lidí žijících v jejich okolí. Aktivity probíhají kontinuálně a pravidelně od začátku školního roku 2023/24. Do spolupráce je zapojeno vedení Městské části Praha 7, Pečovatelské centrum Prahy 7, Dobrovolnické centrum Agora 7, Národní galerie a mnoho dalších místních aktérů.

Mladší děti pravidelně připravují ovocné balíčky pro seniory, uklízejí okolí školy, předčítají mladším spolužákům, navštěvují seniory v Tusarově ulici. Žáci 2. stupně každý týden hodinu pomáhají v Národní galerii, docházejí za seniory do Pečovatelského centra v Kamenické, předčítají mladším spolužákům apod. Setkávají se také s dospělými dobrovolníky z Dobrovolnického centra Agory 7.

Porozumění životním hodnotám
Součástí projektu jsou doprovodné programy a workshopy pro děti, při kterých děti mohou zhodnotit své nové zkušenosti a získané dovednosti, přemýšlet a pojmenovávat, co jim konkrétní zkušenost přinesla. Důležitým aspektem je také rozvoj empatie u dětí, porozumění životním hodnotám a nalezení vlastní motivace pro aktivity nad rámec výuky. A nejde jen o to naučit se pomoc nabízet, ale také ji sám přijímat. Dobrovolnictví se tak může stát samozřejmou součástí jejich života.

Dětští dobrovolníci zároveň získávají zkušenosti z nových prostředí nebo z míst, která dosud znají jen jako hosté. Například v Národní galerii Praha se stávají členy realizačního týmu doprovodných aktivit, učí se zodpovědnosti a přitom poznávají chod této instituce zevnitř. Od února 2024 je plánováno zahájení spolupráce s Národním technickým muzeem. Mezi žáky jsou tyto nabídky velmi

žádané, těší je poznávat renomované instituce a být jejich součástí. „Dobrovolničit děti začaly minulý rok a od té doby ušly obrovský kus cesty," říká Mgr. Zuzana Kysilková, zástupkyně ředitele ZŠ T. G. Masaryka Praha 7, a doplňuje: „Organizačně mají dobrovolnictví u nás ve škole na starosti dvě koordinátorky, které komunikují s Agorou 7, domovy seniorů apod. Naši učitelé i paní vychovatelky se do tohoto programu s dětmi zapojují opravdu s velkou chutí. Snažíme se o to, aby děti zažily dobrý pocit, radost z toho, že udělaly dobrý skutek."

Výzvy v rovině komunikace
Veškeré aktivity by nebylo možné uskutečnit bez aktivní podpory zaměstnanců organizací, do kterých děti docházejí pomáhat. Důležité je poděkování všem dospělým, kteří se nebojí spolupráce s dětskými dobrovolníky a snaží se hledat cesty, jak aktivní pomoc žáků uplatnit. Dobrovolnictví ve škole je pro děti jedna z prvních zkušeností s altruismem a může být významným impulzem pro jejich osobní rozvoj a osamostatnění. Účast v dobrovolnických činnostech dětem umožňuje projevit a využít jejich dovednosti a schopnosti. Úspěšné dokončení dobrovolnických úkolů posiluje jejich sebevědomí a motivaci, vytváří pozitivní postoj k vlastním schopnostem. Velkou výzvou je pro děti také potřeba komunikovat s novými dospělými kolegy jako s partnery, oslovovat návštěvníky akcí, komunikovat s novými lidmi, nabízet jim pomoc, informace. Učí se překonávat obavy a zjišťují, že to má smysl. „Pro tento školní rok je naším cílem pilotně ověřit funkčnost nastaveného modelu a spolupráce se školou," říká koordinátorka a propagátorka dobrovolnictví Monika Plzáková a dodává: „Vytvoříme také metodickou příručku, která může sloužit i jako základní inspirační materiál pro školy a další zapojené subjekty (nejen) v Praze 7."

Téma dobrovolnictví plánuje městská část rozvíjet i na dalších školách. Některé již v současné době spolupráci s různými organizacemi provozují a tato aktivita je mezi žáky velice oblíbená.

Více informací získáte od, monika@agora7.cz. Projekt je realizován s podporou Nadace ČEZ, Hlavního města Prahy a MČ Praha 7.

https://www.praha7.cz/inspirativni-setkani-ucitelu-a-dobrovolnictvi-deti